

Framgångsprofetior och scharlakansröda kjolar

År 2020 kommer säkerligen att gå till historien för andra saker än att vara ett skottår. Eller att vara 100-årsjubileum för det glada 1920-talet, hur förtjusande garçons än var med sina nedrullade strumpor och kortklippta hår. Nej, år 2020 kommer med all sannolikhet ha mer av nyckelord som corona, covid-19 och hamstring av toalettpapper.

Men kanske just av den anledningen kan det vara lite trevligt att tänka på något annat. År 2020 är ju som sagt ett skottår. Men hur många vet att det finns undantag från att skottåret infaller var fjärde år? Varje gång ett skottår ska infalla ett århundrade som inte är jämnt delbart med 400 så utgår det nämligen. Det är därför år 2000 var ett skottår, men inte år 1900...

De flesta känner nog till tanken om att det under skottåret är "tillåtet" för en kvinna att fria till en man. Denna heteronormativa skröna finns naturligtvis i många olika versioner från olika epoker. Ibland är det endast den 29 februari som kvinnan får fria till mannen, ibland är det under hela skottåret. Ibland straffas mannen som blir friad till att betala böter till kvinnan om han tackar nej. Ibland ska han betala henne med silkesklädnad. Den nekande mannen kan dock slippa dessa böter om den friande kvinnan missat att ikläda sig en scharlakansröd underkjol och låta en bit av denna skymta fram under frieriet.

Men det finns ju sätt för oss kvinnor att ta oss runt skottårsregeln. Av egen erfarenhet (med det statistiskt säkerställda underlaget av hela två exempel) så kan rätt

många äktenskap initieras utanför skottårsrestriktionen genom en lång period av ”vore det inte trevligt...” och ”jag som självsäker kvinna skulle bli så otroligt knäsvag om en man som gick ner på knä...” Men tack och lov är skottårsrestriktionerna som sagt endast en skröna och samhället vi lever i modernt. Åter till ämnet!

Barn födda under skottårsdagen är enligt diverse vidskepliga föreställningar extra goda vänner med fru Fortuna. Det kan dock snarare vara barn tillverkade under den 24-timmarsperioden, det är aningen oklart. Vad som enligt lyckokaksvisdomar dock är hundra procent säkert är att skottår är de bästa för att fatta viktiga beslut i livet eller starta framgångsrika företag.

Varför har det då uppstått myter och skrönor om skottår? Liksom annat som inte hör det ”normala” till så finner människor lätt någon form av mystik kring det hela. Som tanken att vålnader uppstår vid midnatt; det kan upplevas som något övernaturligt, gränlandet mellan två ting. Ett dygn till ett annat. En dag till en annan. Ett år till ett annat, även ett årtusende till ett annat. Om det är någon gång lakansklädda varelser med skramlande kedjor uppstår så är midnatt uppenbarligen ett lämpligt tillfälle. (Källa: magkänsla.)

Om skottår är udda nog för att låta skrönor frodas, vad är då inte skottsekunder? Det vill jag inte ens gå in på i detalj, men det är något man sticker in lite då och då för att jordens lite oregelbundna rotation gör att vår tidsindelning annars blir lite skev i längden. Nu går väl skottsekunder så pass obemärkt förbi för majoriteten att de inte utgör en god grogrund för skrönor, men deras ex-

istens leder mig sömlöst till min slutpoäng, varför jag ville nämna dem.

Det som kanske är mest konstigt med skottår, deras ovan nämnda undantag och andra liknande abrovinker, är kanske människans besatthet av att dela in universum i beståndsdelar som hon själv förstår. Minuter, dygn, månader. Man behöver ju lägga till så pass många undantag att det blir svårt att i det stora hela utkristallisera en regel. Men likförbannat gör vi vårt bästa för att skapa logik och förutsägbarhet i universum – ett universum som garanterat inte har något som helst intresse av att anpassa sig efter vår förståelse. Om det nu är så att universum skulle ha en egen agens vill säga, för då skulle dess motreplik till människans futila försöka att skapa ordning troligtvis vara: ”Let’s bring chaos.”

Lotten Kalenius